

2. godina							
NAZIV KOLEGIJA: Municipalni carski kult							
OPĆE OBAVIJESTI							
ODJEL	Odjel za arheologiju – Sveučilište u Zadru						
STUDIJ	Poslijediplomski znanstveni studij "Arheologija istočnog Jadrana"						
USMJERENJE	Antička arheologija			Godina studija			
NASTAVNIK	Doc. dr. sc. Ivana Jadrić-Kučan			2.			
USTANOVNA	Sveučilište u Zadru - Odjel za arheologiju			Semestar:			
STATUS KOLEGIJA		Izborni	Izborni za druge studij. grupe	IV.			
<ul style="list-style-type: none"> • OPIS KOLEGIJA: 							
Kolegij obrađuje carski kult na municipalnoj razini na prostoru istočne jadranske obale. Unutar brojnih rimskih gradova provincije Dalmacije bilo je organizirano i precizno ustrojeno municipalno carsko štovanje, i to posebno za građanski, a posebno za oslobođenički sloj. Riječ je o nivou kulta koji je imao vrlo značajnu ulogu u životu svakog rimskog grada, te će ovaj kolegij usmjeriti pažnju na njegove glavne karakteristike kao što su način organizacije kulta, tko su bili nositelji i štovatelji kulta, gdje se održavao religijski obred, itd.							
<ul style="list-style-type: none"> • CILJEVI KOLEGIJA: 							
Ciljevi kolegija su ospozobljavanje studenata za razumijevanje i znanstveno proučavanje religijske slike municipalnog carskog kulta. Brojni arheološki ostaci, kao što su carske skulpture, portreti, reljefi, ostaci hramova, te epigrafička građa svjedoče o njegovu štovanju na prostoru provincije Dalmacije. Oni će se proučavati tipološko-komparativnom analizom sa ostalim spomenicima sa područja zapadnih provincija Rimskog Carstva, te epigrafsko-onomastičkom analizom. Time će se definirati glavne karakteristike kulta, ali i one specifične, zbog kojih se i ovaj nivo kulta upravo razlikuje od pokrajinskog i provincijskog carskog kulta.							
VODIČ:			Zimski semestar	Ljetni semestar			
ECTS - STUDENTSKO OPTEREĆENJE:				2			
TJEDANA PO SEMESTRU:				15			
Sati tjedno:	predavanja			1			
	seminari						
	vježbe						
	mentorski rad						
Ukupno sati:	predavanja			15			
	seminari						
	vježbe						
	mentorski rad						
Ukupan broj dana terenske nastave:							
NASTAVNE METODE:							
predavanja							
NASTAVNA POMAGALA:							
udžbenici	bilješke .pp	članci	knjige	internet			
UVJET ZA PRIZNAVANJE BODOVA:							
Odslušan kolegij							
NAČIN POLAGANJA ISPITA:							
ispit se ne polaže							
LITERATURA:							
Obvezna:							
CAMBI, N., Dvije skulpture iz antičkog Aequum, <i>VAHD</i> , 74, Split, 1980.							
CAMBI, N., Svetište (Augusteum) u Oneu (Oneum)?, <i>RFFZd</i> , 35 (22), Zadar, 1997.							
CAMBI, N., Skupine carskih kipova u rimske provinciji Dalmaciji, <i>HA</i> , 4, Pula, 1998.							
CAMBI, N., <i>Antika</i> , Zagreb, 2002.							
CAMBI, N., <i>Antički portret u Hrvatskoj</i> , 1991.							
CAMBI, N., <i>Kiparstvo rimske Dalmacije</i> , Split, 2005.							

- CLIFFORD, A., *Imperial Ideology and Provincial Loyalty in the Roman Empire*, Berkeley-Los Angeles-London, 2000.
- FISHWICK, D., The Development of Provincial Ruler Worship in the Western Roman Empire, *ANRW*, 2, 16, 2, Berlin - New York, 1978.
- GIUNIO, K., Iader – svećenici grada živih u gradu mrtvih, *HA*, 8, Pula, 1998.
- GIUNIO, K., Carski kult u Zadru, *HA*, 13, Pula, 2005.
- GIUNIO, K., Carski kult u Aseriji, *Asseria*, 5, Benkovac, 2007.
- GIUNIO, K., Vodeće svećeničke službe i kolegiji grada Rima i rimske provincije Dalmacije – sličnosti i razlike, *HA*, 18-1, Pula, 2009.
- GIUNIO, K., *Svećenici i svećeničke organizacije u rimskoj provinciji Dalmaciji*, Sveučilište u Zadru (disertacija), Zadar, 2012.
- IVČEVIĆ, S., Carske statue s Visa, *HA*, 4, Pula, 1998.
- JADRIĆ-KUČAN, I., Štovanje carskog kulta u Isi, Arheološka istraživanja na srednjem Jadranu, Izdanje *HAD-a*, 26, Zagreb-Split, 2010.
- JADRIĆ-KUČAN, I., Kult božice Rome u rimskoj provinciji Dalmaciji, *VAPD*, 104, Split, 2011.
- JADRIĆ-KUČAN, I., *Carski kult u rimskoj provinciji Dalmaciji*, Sveučilište u Zadru (disertacija), Zadar, 2011.
- JADRIĆ-KUČAN, I., Pokrajinski carski kult u rimskoj provinciji Dalmaciji, *VAPD*, 105, Split, 2012.
- JELIČIĆ-RADONIĆ, J., Tragovi carskog kulta u Saloni, Znakovi i riječi – Signa et litterae II, *Zbornik projekta Mythos-cultus-imagines deorum*, Zagreb, 2008.
- KOLEGA, M., Carski kipovi Julijevsko-Klaudijevske dinastije u Enoni, *HA*, 4, Pula, 1998.
- KUNTIĆ-MAKVIĆ, B., Carski kult u literarnim izvorima, *Materijali: prilozi za povijest i kulturu Istre*, 9, Pula, 1997.
- KURILIĆ, A., Arhitravi s foruma s Aserije, *Asseria*, 4, Benkovac, 2006.
- KURILIĆ, A., Promišljanja o munificijenciji flamenova božanskog Klaudija, *Asseria*, 6, Benkovac, 2008.
- MARŠIĆ, D., Antička naselja Pituntium, Neraste i Oneum, *HA*, 11, Pula, 2003.
- RENDIĆ-MIOČEVIĆ, D., Druzov boravak u Dalmaciji, u svijetlu novog Viškog natpisa, *VAHD*, 54, Split, 1952.
- ZANINOVIC, M., Neki aspekti Augustova kulta u Dalmaciji, *HA*, Pula, 1998.
- ZANINOVIC, M., Scardona i Rider – flavijevske fundacije, *Izdanja HAD-a*, 19., Zagreb, 1998.

Dopunska:

- GIUNIO, K., *Tipologija rimskih carskih hramova i njihov odraz na istočnoj obali Jadrana*, Sveučilište u Zagrebu (magisterij), Zagreb, 1997.
- GLAVIČIĆ, M., *Gradski dužnosnici na natpisima obalnog područja rimske provincije Dalmacije*, Sveučilište u Zadru, (disertacija), Zadar, 2002.
- KOLEGA, M., *Antička kamena plastika u Liburniji od 1. do 4. st.*, Sveučilište u Zadru (disertacija), Zadar, 2003.

Registracija za slušanje kolegija: DA	Registracija za ispit:
--	------------------------

PREDUVJETI ZA UPIS KOLEGIJA:

• **REFERENTNI RADOVI NASTAVNIKA ZA KOLEGIJ:**

- I. Jadrić – Ž. Miletić: Liburnski carski kult, *Archaeologia Adriatica*, Zadar, 2008.
- I. Jadrić-Kučan: *Carski kult u rimskoj provinciji Dalmaciji*, Sveučilište u Zadru (disertacija), Zadar, 2011.
- I. Jadrić-Kučan: Štovanje carskog kulta u Isi, Arheološka istraživanja na srednjem Jadranu, Izdanje *HAD-a*, 26, Zagreb-Split, 2010.
- I. Jadrić-Kučan: Kult božice Rome u rimskoj provinciji Dalmaciji, *VAPD*, 104, Split, 2011.
- I. Jadrić-Kučan: Pokrajinski carski kult u rimskoj provinciji Dalmaciji, *VAPD*, 105, Split, 2012.